ИХЭРМӨРӨН-АУДИТ ХХК

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Тосонцэнгэл сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2024/203/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Мөрөн сум 2024 он	Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр Утас: 99089114 Цахим хаяг:tegshdelgerb@audit.gov.mn Аудитор: Г.Ичинхорлоо Утас:88688168 Цахим хаяг: ichinkhorloog@audit.gov.mn Ихэрмөрөн-Аудит ХХК-ийн захирал Б.Мядагмаа Утас:99389208 Цахим хаяг: b_myadagmaaa@yahoo.com Аудитор Ц.Мөнхтуяа Утас: 99382220 Цахим хаяг: munkhtuya2220@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс:7038 3793, Цахим шуудан:khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2024.02.26 № 01/151

танай ______-ны № ______-т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН
ТОСОНЦЭНГЭЛ СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ О.ДААРИЙМАА ТАНАА

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх мөнгөн хөрөнгийн данс 154,811.4 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитаар зардлыг зориулалт, арга хэмжээний дагуу зарцуулаагүй, нэмэгдэл хөлс илүү тооцож олгосон, малын үнэлгээ, сурах бичгийн түрээсийн тооцоо, олон улсын байгууллагаас хандивласан хөрөнгийн бүртгэлтэй холбоотой нийт 30,493.6 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчлийг илрүүлснээс, 25,484.0 мянган төгрөгийн 2 алдааг залруулж, 4,202.2 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоож, 807.4 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж хүргүүлсэн

Бусад асуудлын хэсэг

Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын сургууль нь 2023 онд "Сайн туршлагаа түгээн дэлгэрүүлэх, хамтран суралцах үйл явцыг идэвхжүүлэн, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үнэлгээнд суурилсан хөгжил, оролцооны арга зүйг хэрэгжүүлнэ" зорилгын хүрээнд 8 зорилт дэвшүүлж, 89.8 хувийн гүйцэтгэлтэй ажилласан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

6724040263

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**223,931,911.41**	**356,249,553.20**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**39,010,469.52**	**154,811,415.26**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**39,010,469.52**	**154,811,415.26**
31210	**Төгрөг**	**39,010,469.52**	**154,811,415.26**
31211	Төрийн сангийн харилцах	39,010,469.52	154,811,415.26
33	**АВЛАГА**	**29,207,894.00**	**10,808,430.02**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	0	8,098,936.02
33500	**Бусад авлага**	**29,207,894.00**	**2,709,494.00**
33510	Байгууллагаас авах авлага	26,758,000.00	0
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	2,449,894.00	2,709,494.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**155,713,547.89**	**190,629,707.92**
35100	**Түүхий эд материал**	**173,250.00**	**500,000.00**
35130	Эм боох материал	173,250.00	500,000.00
35400	**Хангамжийн материал**	**154,650,297.89**	**189,637,307.92**
35410	Бичиг хэргийн материал	2,144,000.00	2,036,650.00
35420	Аж ахуйн материал	41,774,854.02	43,546,924.02
35440	Түлш, шатах тослох материал	5,824,900.00	4,400,000.00
35460	Хүнсний материал	32,076,326.00	37,302,409.50
35470	Бусад хангамжийн материал	72,830,217.87	102,351,324.40
35600	Мал амьтад	890,000.00	492,400.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**4,188,122,112.36**	**4,058,325,993.17**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**4,188,122,112.36**	**4,058,325,993.17**
39100	Газар	0	0
39200	**Биет хөрөнгө**	**4,101,884,112.36**	**3,972,261,243.17**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,087,069,763.64	4,087,069,763.64
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-407,346,284.70	-523,640,401.38
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	232,120,055.00	301,755,265.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-80,606,324.11	-131,301,240.66
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	140,396,217.80	159,699,389.80
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-42,914,951.90	-59,601,693.56
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	264,551,803.25	264,451,803.25
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-125,998,076.78	-169,146,653.38
39217	Ном	34,611,910.16	42,975,010.46
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**86,238,000.00**	**86,064,750.00**
39301	Програм хангамж	1,155,000.00	1,155,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-231,000.00	-404,250.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	85,314,000.00	85,314,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**4,412,054,023.77**	**4,414,575,546.37**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**2,300,776.00**	**101,919.24**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**2,300,776.00**	**101,919.24**
41300	**Өглөг**	**2,300,776.00**	**101,919.24**
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	0	101,919.24
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	2,300,776.00	0
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**4,409,753,247.77**	**4,414,473,627.13**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**4,409,753,247.77**	**4,414,473,627.13**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	976,754,083.81	976,754,083.81
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	976,754,083.81	976,754,083.81
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**1,844,302,497.17**	**1,849,022,876.53**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,921,894,029.88	1,844,302,497.17
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-77,591,532.71	4,720,379.36
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,588,696,666.79	1,588,696,666.79
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**4,412,054,023.77**	**4,414,575,546.37**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**2,458,063,395.00**	**2,910,112,527.93**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**49,020,395.00**	**62,259,327.93**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**37,872,195.00**	**37,034,927.93**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**7,337,900.00**	**1,974,500.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,337,900.00	124,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,850,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	26890670	8,054,300.30
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	3643625	27,006,127.63
122	**Тусламжийн орлого**	**11,148,200.00**	**25,224,400.00**
122001	**Хандив тусламж /дотоод/**	**11,148,200.00**	**25,224,400.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,409,043,000.00**	**2,847,853,200.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**1,863,547,100.00**	**2,340,686,400.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,863,547,100.00	2,340,686,400.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**1,257,400.00**	**-**
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,257,400.00	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**544,238,500.00**	**507,166,800.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	544,238,500.00	507,166,800.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**2,533,844,655.19**	**2,905,236,284.47**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,533,844,655.19**	**2,905,236,284.47**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,448,323,235.19**	**2,806,313,543.98**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,341,931,795.77**	**1,623,439,798.45**
210101	Үндсэн цалин	947,918,070.82	1,141,832,335.94
210102	Нэмэгдэл	321,792,786.95	400,104,527.10
210104	Урамшуулал	72,220,938.00	81,502,935.41
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**169,003,532.71**	**207,802,013.92**
210201	Тэтгэврийн даатгал	116,243,967.00	141,907,775.41
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,505,481.15	16,794,698.27
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,747,214.68	13,361,404.40
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,591,533.64	3,262,719.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	25,915,336.24	32,475,416.41
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**475,038,664.00**	**469,343,191.75**
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,497,776.00	26,251,491.75
210302	Түлш, халаалт	459,540,888.00	441,091,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,000,000.00	2,000,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**33,805,171.03**	**18,672,435.10**
210401	Бичиг хэрэг	4,230,120.00	6,283,806.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,171,400.00	0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,108,238.00	11,494,908.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	11,295,413.03	893,721.10
2105	**Нормативт зардал**	**148,621,599.00**	**156,441,664.50**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,198,620.00	2,052,640.00
210502	Хоол, хүнс	145,422,979.00	154,389,024.50
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**8,150,000.00**	**39,198,700.00**
210604	Урсгал засвар	8,150,000.00	39,198,700.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**14,817,900.00**	**7,834,500.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,337,900.00	124,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10,480,000.00	7,710,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**256,954,572.68**	**283,581,240.26**

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,623,510.00	30,891,574.87
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11,234,060.00	18,189,900.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	227,097,002.68	234,499,765.39
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**85,521,420.00**	**98,922,740.49**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**81,324,361.00**	**96,974,808.24**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	80,820,361.00	81,367,065.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	504,000.00	15,607,743.24
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**4,197,059.00**	**1,947,932.25**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,197,059.00	1,947,932.25
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**-75,781,260.19**	**4,876,243.46**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,810,272.52**	**155,864.10**
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	1,810,272.52	155,864.10
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН**	**-77,591,532.71**	**4,720,379.36**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН**	**2,416,380,900.00**	**2,849,827,700.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**7,337,900.00**	**1,974,500.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**7,337,900.00**	**1,974,500.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**7,337,900.00**	**1,974,500.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,337,900.00	124,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,850,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,409,043,000.00**	**2,847,853,200.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**1,863,547,100.00**	**2,340,686,400.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,863,547,100.00	2,340,686,400.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**1,257,400.00**	**-**
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,257,400.00	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**544,238,500.00**	**507,166,800.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	544,238,500.00	507,166,800.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,348,691,430.48**	**2,689,203,944.26**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,348,691,430.48**	**2,689,203,944.26**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,263,088,110.48**	**2,582,134,947.57**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,341,931,795.77**	**1,631,711,815.23**
210101	Үндсэн цалин	947,918,080.80	1,150,104,352.72
210102	Нэмэгдэл	321,792,777.37	400,104,527.10
210104	Урамшуулал	72,220,937.60	81,502,935.41
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**168,978,239.71**	**207,527,013.92**
210201	Тэтгэврийн даатгал	115,513,109.55	141,632,775.41
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,588,403.48	16,794,698.27
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,857,202.68	13,361,404.40
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,710,215.54	3,262,719.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,309,308.46	32,475,416.41
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**473,363,788.00**	**470,219,067.75**
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,197,000.00	28,552,267.75
210302	Түлш, халаалт	460,166,788.00	439,666,800.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,000,000.00	2,000,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**1,332,400.00**	**-**
210402	Тээвэр, шатахуун	158,400.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,174,000.00	-
2105	**Нормативт зардал**	**173,649,789.00**	**151,348,888.00**
210502	Хоол, хүнс	173,649,789.00	151,348,888.00

2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**9,000,000.00**	**34,999,800.00**
210604	Урсгал засвар	9,000,000.00	34,999,800.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**14,817,900.00**	**7,834,500.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,337,900.00	124,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10,480,000.00	7,710,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**80,014,198.00**	**78,493,862.67**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	62,779,778.00	60,303,962.67
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	17,234,420.00	18,189,900.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**85,603,320.00**	**107,068,996.69**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**81,406,261.00**	**105,121,064.44**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	81,406,261.00	89,442,693.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	15,678,371.44
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**4,197,059.00**	**1,947,932.25**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,197,059.00	1,947,932.25
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**67,689,469.52**	**160,623,755.74**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**28,679,000.00**	**44,822,810.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**28,679,000.00**	**44,822,810.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**28,679,000.00**	**44,822,810.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	28,679,000.00	44,822,810.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-28,679,000.00**	**-44,822,810.00**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**39,010,469.52**	**115,800,945.74**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	39,010,469.52
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	39,010,469.52	154,811,415.26

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**976,754,083.81**	**1,588,696,666.79**	**1,921,894,029.88**	**4,487,344,780.48**
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	976,754,083.81	1,588,696,666.79	1,921,894,029.88	4,487,344,780.48
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	-77,591,532.71	-77,591,532.71
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**976,754,083.81**	**1,588,696,666.79**	**1,844,302,497.17**	**4,409,753,247.77**
2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**976,754,083.81**	**1,588,696,666.79**	**1,844,302,497.17**	**4,409,753,247.77**
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	976,754,083.81	1,588,696,666.79	1,844,302,497.17	4,409,753,247.77
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	4,720,379.36	4,720,379.36
2023 оны 6-р сарын 30-наарх үлдэгдэл	**976,754,083.81**	**1,588,696,666.79**	**1,849,022,876.53**	**4,414,473,627.13**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Улсын төсвийн гүйцэтгэл / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Зөрүү
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,386,914,500.00**	**2,226,859,954.26**	**93.29**	**160,054,545.74**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,386,914,500.00**	**2,226,859,954.26**	**93.29**	**160,054,545.74**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,269,663,500.00**	**2,121,738,889.82**	**93.48**	**147,924,610.18**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,750,503,800.00**	**1,631,711,815.23**	**93.21**	**118,791,984.77**
210101	Үндсэн цалин	1,203,960,600.00	1,150,104,352.72	**95.53**	**53,856,247.28**
210102	Нэмэгдэл	466,628,900.00	400,104,527.10	**85.74**	**66,524,372.90**
210104	Урамшуулал	79,914,300.00	81,502,935.41	**101.99**	**-1,588,635.41**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**218,813,000.00**	**207,527,013.92**	**94.84**	**11,285,986.08**
210201	Тэтгэврийн даатгал	148,792,800.00	141,632,775.41	**95.19**	**7,160,024.59**
210202	Тэтгэмжийн даатгал	17,505,100.00	16,794,698.27	**95.94**	**710,401.73**
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	14,004,000.00	13,361,404.40	**95.41**	**642,595.60**
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,501,000.00	3,262,719.43	**93.19**	**238,280.57**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	35,010,100.00	32,475,416.41	**92.76**	**2,534,683.59**
2105	**Нормативт зардал**	**156,528,200.00**	**151,348,888.00**	**96.69**	**5,179,312.00**
210502	Хоол, хүнс	156,528,200.00	151,348,888.00	**96.69**	**5,179,312.00**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**16,289,000.00**	**7,834,500.00**	**48.10**	**8,454,500.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,162,400.00	124,500.00	**2.99**	**4,037,900.00**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	12,126,600.00	7,710,000.00	**63.58**	**4,416,600.00**
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**127,529,500.00**	**123,316,672.67**	**96.70**	**4,212,827.33**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	109,339,600.00	105,126,772.67	**96.15**	**4,212,827.33**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	18,189,900.00	18,189,900.00	**100.00**	**0.00**
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**117,251,000.00**	**105,121,064.44**	**89.65**	**12,129,935.56**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**117,251,000.00**	**105,121,064.44**	**89.65**	**12,129,935.56**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	101,486,400.00	89,442,693.00	**88.13**	**12,043,707.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	15,764,600.00	15,678,371.44	**99.45**	**86,228.56**

III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**2,386,914,500.00**	**2,342,660,900.00**	**98.15**	**44,253,600.00**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**2,340,686,400.00**	**2,340,686,400.00**	**100.00**	**0.00**
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,340,686,400.00	2,340,686,400.00	**100.00**	**0.00**
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**46,228,100.00**	**1,974,500.00**	**4.27**	**44,253,600.00**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,162,400.00	124,500.00	**2.99**	**4,037,900.00**
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,070,000.00	1,850,000.00	**60.26**	**1,220,000.00**
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	38,995,700.00	-	**0.00**	**38,995,700.00**
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	39,010,469.52		**-39,010,469.52**
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	154,811,415.26		**-154,811,415.26**

Орон нутгийн төсвийн гүйцэтгэл / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Зөрүү
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**507,166,800.00**	**505,218,867.75**	**99.62**	**1,947,932.25**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**507,166,800.00**	**505,218,867.75**	**99.62**	**1,947,932.25**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**507,166,800.00**	**505,218,867.75**	**99.62**	**1,947,932.25**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**472,166,800.00**	**470,219,067.75**	**99.59**	**1,947,732.25**
210301	Гэрэл, цахилгаан	30,500,000.00	28,552,267.75	**93.61**	**1,947,732.25**
210302	Түлш, халаалт	439,666,800.00	439,666,800.00	**100.00**	**-**
210303	Цэвэр, бохир ус	2,000,000.00	2,000,000.00	**100.00**	**-**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**35,000,000.00**	**34,999,800.00**	**100.00**	**200.00**
210604	Урсгал засвар	35,000,000.00	34,999,800.00	**100.00**	**200.00**
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**507,166,800.00**	**505,218,867.75**	**99.62**	**1,947,932.25**
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**507,166,800.00**	**505,218,867.75**	**99.62**	**1,947,932.25**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	507,166,800.00	505,218,867.75	**99.62**	**1,947,932.25**

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 245,639.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлсэн. Үүнд:

- Санхүүгийн тайлагналтай холбоотой нийт 25484 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 25,484.0 мянган төгрөгийн 2 алдааг залруулж, 4,202.2 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоож, 807.4 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмжийг хүргүүлсэн.
- Нийцлийн аудитад хамааралтай 215,145.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлэв.

Аудитаар нийт 25,484.0 мянган төгрөгийн алдаа илэрснээс аудитын явцад 25,484.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулсан.

Залруулсан алдаа:

- Түрээсийн сурах бичгийн төлбөртэй холбоотой 259.6 мянган төгрөгийн авлагыг бүртгээгүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн “14.4.Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ:”, “14.4.2.бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага;” гэсэн заалттай нийцэхгүй, “тасалбар болголт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байх тул залруулга хийсэн.
- Сургуулийн төгсөгчид болон “Тайвань хүүхэд гэр бүлийг дэмжих сан” олон улсын байгууллагаас өгсөн хандив тусламжийн орлогыг системийн дээд байгууллагаас хүлээж авсан үнэ төлбөргүй орлоготой хаамт бүртгэсэн нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар батлагдсан “Төсөвт байгуулагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн заавар”-ын 2.10 заалттай нийцэхгүй, “үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байх тул аудитын явцад залруулсан.

Аудитаар нийт 5,009.6 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэнд 4,202.2 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоож, 807.4 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмжийг өглөө.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 5,009.6 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 27,624.0 мянган төгрөгөөр бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өглөө.

3.1 Төлбөрийн акт

<u>Илрүүлэлт 1:</u>

Мэргэжлийн зэргийн нэмэгдлийг 3 багшид илүү тооцож олгосон нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.5 "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;" заалттай нийцэхгүй, “үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байх тул төлбөрийн акт тогтоов.

<u>Илрүүлэлт 2:</u>

Мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлж, багш, ажилтны мэргэжлийн хөгжлийг хангах, зөвлөн туслах чиг үүрэгтэйгээр ажилладаг аймгийн Хөвсгөл аймгийн БШУГ-ын мэргэжилтэн Дүүрэнбилэгийн дансанд багшийн хөгжлийн зардлаас сургалтын төлбөр шилжүүлсэн байгаа нь Боловсролын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.5-д “Аймаг, нийслэлийн боловсролын газар, дүүргийн боловсролын хэлтэс харьяа нутаг дэвсгэртээ дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ: өмчийн хэлбэр үл харгалзан бүх түвшний боловсролын сургалтын байгууллагад мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх, багш, ажилтны мэргэжлийн хөгжлийг хангах, зөвлөн туслах;”, Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3-т “төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах;” заалттай нийцэхгүй, “нийцсэн ба зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байх тул төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Албан шаардлага

Шилэн дансны цахим хуудсанд 59,360.8 мянган төгрөгийн 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 2 гүйлгээ, 105,237.2 мянган төгрөгийн 7 гүйлгээ, хөрөнгө, мөнгө, өр төлбөр үүсгэхтэй холбоотой 50,547.5 мянган төгрөгийн 11 шийдвэр мэдээлээгүй, өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байгаа нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4.1.3 "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх;", 6.4.5."цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр;" 6.4.8."бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө

зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр;" заалттай нийцэхгүй, "нийцсэн ба зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байх тул албан шаардлага хүргүүлэв.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тус сургуулийн үндсэн хөрөнгөнд элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 26 нэр төрлийн 18,446.6 мянган төгрөгийн 74 хөрөнгө бүртгэлтэй байгаа нь УСНББОУС-17 "Үндсэн хөрөнгө"-ийн параграф 67, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3 "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах;" заалт болон ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолын 7 дугаар бүлгийн 7.1 заалттай тус тус нийцээгүй, "үнэлгээ ба хуваарилалт" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг ОНӨГ-т хүргүүлэн шийдвэрлүүлж, үр дүнг нягтлан бодох бүртгэлд тусгах

2. Төсвийн гүйцэтгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Сургуулийн цахим хэрэглээний зардлаас нягтлан бодогч, нярав 315.0 мянган төгрөгийн дата авсан нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2 "батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах;" заалт, БШУС-ын 2019 оны А/170 дугаар тушаалын гуравдугаар хавсралтаар батлагдсан "Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн цахим хэрэглээний зардлыг төлөвлөх, хуваарилах заавар"-т заасан зориулалт, арга хэмжээтэй нийцэхгүй "үнэлгээ ба хуваарилалт" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийг батлагдсан зориулалт, арга хэмжээний дагуу, холбогдох хууль, журам, зааварт нийцүүлэн зарцуулж байх.

3. Хөрөнгийн үнэлгээтэй холбоотой асуудал

Нягтлан бодох бүртгэлд малыг үнэ зах зээлийн үнээс хэт доогуур үнээр үнэлж бүртгэсэн нь УСНББОУС-12 "Бараа материал"-ын 16-р параграф, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.3."холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах;" заалттай нийцэхгүй, "үнэлгээ ба хуваарилалт" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Малыг зах зээлийн үнэд ойртуулан үнэлж, нягтлан бодох бүртгэлд тусгах

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Сурах бичгийн түрээсийн авлага бүртгээгүй	1	259.6	1	259.6								
Олон улсын байгууллагаас өгсөн хөрөнгийг хандивын орлогоор бүртгээгүй	1	25224.4			1	25224.4						
Дүн	2	25484.0	1	259.6	1	25224.4	0	0	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Цалингийн нэмэгдлийг илүү тооцож олгосон	1	1402.2	1	1402.2				
БШУГ-ын мэргэжилтэн өөрийн чиг үүргийн дагуу хийсэн сургалтад төсвөөс төлбөр авсан.	1	2800.0	1	2800.0				
Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн үндсэн хөрөнгө нягтлан бодох бүртгэлд бүртгэлтэй байна.	1	-					1	-
Зардлын зориулалт, арга хэмжээнд нийцүүлж зарцуулаагүй байна.	1	315.0					1	315.0
Малын үнийг хэт доогуур үнээр үнэлсэн	1	492.4					1	492.4
Дүн	**5**	**5009.6**	**2**	**4202.2**		**-**	**3**	**807.4**

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүнтэй орлого, зарлага болон шийдвэр дутуу мэдээлсэн	1	215,145.4			1	215,145.4		
Дүн	**1**	**215,145.4**			**1**	**215,145.4**		

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	**1**	**1**			**1**			

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 02 сарын 26 өдөр №41/А2970439/ХӨА-2024/203/НА-СТА-ТШЗ Мөрөн сум

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Хөвсгөл аймгийн Тосонцэнгэл сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. **Үүнд:**

Багшийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжих болон боловсролын стандарт сургалтын хөтөлбөр арга хэмжээний батлагдсан төсвийн хүрээнд зардал гаргахдаа мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлж, багш, ажилтны мэргэжлийн хөгжлийг хангах, зөвлөн туслах чиг үүрэгтэй, аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын Заах аргын нэгдлийн хэлтсийн дарга Я.Дүүрэнбилэгтэй гэрээ байгуулан, сургалт хийлгэж 2,800,000 /хоёр сая найман зуун мянга/ төгрөгийн төлбөр төлсөн байна.

Энэ нь Боловсролын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.5-д "Аймаг, нийслэлийн боловсролын газар, дүүргийн боловсролын хэлтэс харьяа нутаг дэвсгэртээ дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ: өмчийн хэлбэр үл харгалзан бүх түвшний боловсролын сургалтын байгууллагад мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх, багш, ажилтны мэргэжлийн хөгжлийг хангах, зөвлөн туслах", Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3-т "төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны 12 дугаар сарын 09-ны өдрийн А/95 дугаар тушаал "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.3.8-д "Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн" гэж заасныг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажиллах чиг үүрэгтэй албан хаагчид гэрээгээр төлсөн төлбөр 2,800.000 /хоёр сая найман зуун мянга/ төгрөгийг Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын Заах аргын нэгдлийн хэлтсийн дарга Я.Дүүрэнбилэгээс гаргуулж Хөвсгөл аймгийн Төрийн сан дахь 100170000955/Хө.Бусад нэр заагдаагүй орлого/ тоот дансанд төвлөрүүлэх;
2. Актын биелэлтийг 2024 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газар[1]т нотлох баримтын хамт ирүүлэхийг Тосонцэнгэл сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн захирал О.Даариймаа, нягтлан бодогч Ц.Баасанжаргал нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ДАРГА,ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

"ИХЭР МӨРӨН АУДИТ"ХХК
ЗАХИРАЛ Б.МЯДАГМАА

[1] Хөвсгөл аймаг, Мөрөн сум, 8-р баг, аймгийн ЗДТГ-ын байр, А корпус, 3 давхар, 303 тоот

6724020133

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 02 сарын 26 өдөр   № 25/A2270439/ZAA-2024/203/HA-CIIIA-III ш3   Мөрөн сум

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

1. Тайлант хугацаанд байгууллагын шилэн дансны цахим хуудсанд цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээний 164,597,980 (нэг зуун жаран дөрвөн сая таван зуун ерэн долоон мянга есөн зуун ная)-н төгрөгийн 9 мэдээлэл мэдээлээгүй, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн 50,547,400 (тавин сая таван зуун дөчин долоон мянга дөрвөн зуун)-н төгрөгийн 11 мэдээлэл мэдээлээгүй.
2. Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3-д *"тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх"*, 6 дугаар зүйлийн 6.4. "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ" 6.4.5-д "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр;" 6.4.8-д "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр;" гэж заасныг тус тус хэрэгжүүлээгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "*Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө.*", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.10-т "*Аудитаар илэрсэн алдаа зөрчил, түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй*", 4.2.1.11-т "*хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал нь албан шаардлага өгөх нөхцөл болно*" гэж заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлж, мэдээллийг тогтоосон хугацаанд бүрэн байршуулж, ил тод байдлыг хангаж, илэрсэн зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2024 оны 9 дүгээр сарын 20-ны дотор Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газар[1]т ирүүлэх;
2. Цаашид гарсан алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн захирал О.Даариймаа, нягтлан бодогч Ц.Баасанжаргал нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР   А.ЭРДЭНЭБААТАР

"ИХЭР МӨРӨН АУДИТ"ХХК
ЗАХИРАЛ   Б.МЯДАГМАА

[1] Хөвсгөл аймаг, Мөрөн сум, 8-р баг, Хөвсгөл аймгийн ЗДТГ-ын байр, А корпус, 3 дугаар давхар, 303 тоот

6724030086

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2024 оны 09 сарын 26 өдөр № 46/12270439/ХӨА-2024/203/НА-СПА-ТПШЗ Мөрөн сум

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд 3 багшид мэргэжлийн зэргийн нэмэгдлийг зөрүүтэй тооцоолж 1,402,156 /нэг сая дөрвөн зуун хоёр мянга нэг зуун тавин зургаа/ төгрөгийг илүү олгосон.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;" гэж заасныг зөрчсөн ба "үнэлгээ ба хуваарилалт" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т *"Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно"*, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төрийн аудитын байгууллагын албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3.3. *"цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон"* гэсэн заалтуудыг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Илүү тооцож олгосон цалин хөлс 1,402,156 /нэг сая дөрвөн зуун хоёр мянга нэг зуун тавин зургаан/төгрөгийг хавсралтад заасан нэр бүхий ажиллагсдаас суутган тооцож Хөвсгөл аймгийн төрийн санд байрших 100170000955 тоот /Хө. Бусад нэр заагдаагүй орлого/ дансанд төвлөрүүлэх;
2. Актын биелэлтийг 2024 оны 09 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газар[1]т нотлох баримтын хамт ирүүлэхийг Хөвсгөл аймгийн Тосонцэнгэл сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн захирал О.Даариймаа, нягтлан бодогч Ц.Баасанжаргал нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ДАРГА,ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

"ИХЭР МӨРӨН АУДИТ"ХХК ЗАХИРАЛ Б.МЯДАГМАА

[1] Хөвсгөл аймаг, Мөрөн сум, 8 дугаар баг, аймгийн ЗДТГ-ын байр, А корпус, 3 давхар, 303 тоот

6724020148

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын
2024 оны 02 дугаар сарын 26 –ны өдрийн
46/А9970439/ТӨА-2024/203/НА-СМА-ТИЦЗ
төлбөрийн актын хавсралт

172009000 005

ТӨЛБӨРИЙН ЖАГСААЛТ

/төгрөгөөр/

д/д	Нэрс	Илүү олгосон цалин хөлс
1	Н.Баттөр	474,924.00
2	А.Батбаяр	452,308.50
3	Н.Бадамцэцэг	474,924.00
	Дүн	**1,402,156.50**

oooOooo